

Mora kommun
mora.kommun@mora.se

Rektorn vid Venjans skola F-6
katarina.friden@utb.mora.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Venjans skola F-6
i Mora kommun

Tillsyn i Venjans skola F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mora kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Venjans skola F-6 besöktes av Skolinspektionen den 14 februari 2013.

Fakta om skolan

Venjans grundskola ligger i Venjans by fem mil väster om Mora. Skolan har totalt 20 elever varav tre i förskoleklass. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn fanns 17 elever i grundskolan fördelade på en klass med årskurserna 1-2 och en klass med årskurserna 3-4. Skolan är en F-6 skola och läsåret 12/13 finns det två elever i åk 6 i upptagningsområdet, men de går på Morkarlbyskola.

Skolan har ett fritidshem med 14 barn inskrivna.

Skolan leds av en rektor som tillträdde sin tjänst på skolan hösten 2012 och som även är rektor för Våmhus skola och förskolechef för Venjans och Vika förskolor i Mora kommun. Rektorn är en dag i veckan på Venjans skola. Skolan köper musikundervisning från den kommunala kulturskolan.

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik (SIRIS) att tillgå då elevunderlaget är för litet. Av skolans egen sammanställning av andel elever som når de nationella kunskapskraven i matematik och svenska 2012 framgår att samtliga elever når de nationella kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Venjans skola visar att eleverna ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. De resultat som finns att tillgå är skolans egen redovisning av nationella prov för årskurs 3 samt skolans egen bedömning av elevernas måluppfyllelse i svenska och matematik. Av den sammanställning skolan redovisar framgår att eleverna når de nationella kunskapskraven i matematik och svenska. Det saknas en sammanställning i samtliga ämnen, men lärare och rektor uppger att de bedömer att eleverna har goda möjligheter att nå kunskapskraven i samtliga ämnen. De skriftliga individuella utvecklingsplanerna med tillhörande skriftliga omdömen är viktiga instrument för att följa och stödja varje elevs kunskapsutveckling. På skolan är de dock av varierande kvalitet och behöver utvecklas för att uppfylla författningarnas krav.

Tillsynen visar vidare att diskussioner avseende pedagogiska utvecklingsfrågor är ett prioriterat område för rektorn, vilket bekräftas av skolans personal. Av intervjuer och samtal framkommer att rektor har inlett ett kvalitetsarbete vilket utgår från Mora kommuns kvalitetshjul. Tillsynen visar dock att det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas ytterligare för att följa upp resultat och bedömningar i samtliga ämnen samt utvärdera undervisningen i syfte att utveckla verksamheten ytterligare. Lärarna behöver genom rektors ledning utveckla arbetet med att samverka och att samordna undervisningen så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Det sker idag endast i mindre omfattning, och planering sker inte kontinuerligt i syfte att utveckla undervisningen och ge eleverna möjlighet att uppfatta större kunskapsområden. Rektorn behöver också se till att samtliga lärare har utbildning för den undervisning de bedriver.

Av tillsynen framgår att eleverna trivs på skolan och känner sig trygga. I samtliga intervjuer som genomförts med elever, lärare och rektor framgår att verksamheten präglas av studiero. Vidare framkommer att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Planen mot kränkande behandling behöver dock utvecklas för att uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i förskoleklassen och fritidshemmet på Venjans skola har en väl planerad verksamhet utifrån läroplanens intentioner.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mora kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 17 juni 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Samordna undervisningen i olika ämnesområden så att elever får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Se till att den pedagogiska personalen samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.

Motivering

För utbildningen i grundskolan och för fritidshemmet gäller en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen anger dels utbildningens värdegrund och uppdrag, dels mål och riktlinjer för hur utbildningen ska bedrivas. Läroplanen innehåller även kursplaner för grundskolan. Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte och centrala innehåll. I läroplanen anges att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektor bör utveckla former för samverkan och kunskapsbyte mellan lärarna.

Av intervjuer med lärare och rektorn framkommer att samordning mellan olika ämnesområden sällan sker på skolan. Det kan förekomma vid enstaka tillfällen under läsåret. Av intervjuer framkommer att lärarna har tankar om hur arbetet ska kunna utvecklas och att det är uppskattat av eleverna när samordning sker. Det finns dock inte kontinuerliga planeringar eller strategier för att samordna arbetet i syfte att utveckla undervisningen och ge eleverna möjlighet att uppfatta större kunskapsområden. Rektorn och lärare bekräftar att samverkan kan utvecklas på skolan och att de kan bli bättre på att jobba med en helhetssyn på undervisningen och med tydligare ämnesintegration. Även samverkan med förskoleklassen behöver utvecklas i högre utsträckning enligt rektor och lärare.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister inom området undervisning och lärande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

Lgr 11, avsnitt 2.2 Kunskaper och avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet, studiero och en god miljö**Bedömning**

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att planen mot kränkande behandling motsvarar författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller

genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur det planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär kraven i skollagen även att planen ska vara daterad och att den upprättas årligen, och inte endast revideras. Vidare krävs att behovet för de åtgärder som avses vidtas är klarlagda genom en kartläggning.

Venjans skola och fritidshem har en gemensam plan mot kränkande behandling. Planen innehåller i flera delar det som författningarna kräver. Det går dock inte att utläsa i planen vilka åtgärder som skolan ämnar vidta eller påbörja under året utifrån det som framkommit vid exempelvis elevenkäter och skolråd. Slutligen behöver skolan redogöra för hur de planerade åtgärderna har genomförts i efterföljande års plan. En sådan redogörelse saknas i den plan som Skolinspektionen tagit del av. Vidare saknas datering av planen.

Utredningen visar att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att det av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och de skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att de skriftliga omdömena bör utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens

kunskaper och kunskapsutveckling i förhållande till läroplanen, samt att det tydligt framgår om eleven riskerar att inte nå upp till de kunskapskrav som minst ska ha uppnåtts i slutet av det tredje, sjätte och nionde skolåret i skolan. I Skolverkets allmänna råd anges vidare att den individuella utvecklingsplanen bör utformas så att den underlättar elevens fortsatta lärande och utveckling och ger förutsättningar för kontinuitet i elevens skolgång.

I skolans skriftliga individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av är de skriftliga omdömena inte alltid tydliga i hur långt eleven har nått i sin kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven, exempelvis står det "du jobbar bra för det mesta och fokuserar på arbetet". Av den framåtsyftande delen av den individuella utvecklingsplanen framgår inte heller tydligt vilka insatser som behövs av skolan för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet sammanställer och analyserar de samlade kunskapsresultaten på skolenivå.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Detta arbete ska dokumenteras. Inriktningen ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Enligt skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten.

I intervju med rektorn och lärare samt av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framkommer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor och lärare beskriver att det finns ett kvalitetshjul som utgår från det kvalitetshjul som barn- och utbildningsförvaltningen har utarbetat för skolorna i Mora. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att skolans resultat analyseras i de ämnen som har nationella prov, men att det finns brister i arbetet med att följa upp och utvärdera arbetet med bedömning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Enligt skolans lärare sker det samtal med rektorn om elevernas möjlighet att nå kunskapskraven i samtliga ämnen, men det saknas systematik för att kunna följa upp resultaten. Rektorn uppger i intervju med Skolinspektionen att hon har påbörjat ett arbete för att på ett tydligare sätt kunna följa upp elevernas resultat i samtliga ämnen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4 § första stycket skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Mora kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

I skollagen anges att huvudmannen för undervisningen ska använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren ska bedriva. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. För lärare som är anställda före den 1 juli 2011 ska bestämmelserna i 1985 års skollag tillämpas enligt (2010:801) om införandet av skollagen.

I intervju med rektor framkommer att det finns lärare på skolan som undervisar i ämnen som de inte har någon utbildning för. Detta gäller ämnena musik och textilslöjd. Rektor uppger att det finns svårigheter att rekrytera lärare med behörighet och att det är ett pågående arbete i kommunen.

Utredningen visar att det finns brister i personalens formella kompetens. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Mora kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13 och 17-19 §§ skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag och 33 § lagen om införande av skollagen (2010:801)

På Skolinspektionens vägnar

Ellionor Triay Strömvall
Utredare / Beslutsfattare

Magdalena Molin
Utredare / Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).